

LIETUVOS RESPUBLIKOS LYGIŲ GALIMYBIŲ KONTROLIERIUS

SPRENDIMAS

DĖL GALIMOS DISKRIMINACIJOS LYTIES PAGRINDU UAB NUOTYKIŲ PARKAS „KAR KAR“ DARBO SKELBIME TYRIMO

2017-02-27 Nr. (17)SN-23)SP-18
Vilnius

Lygių galimybių kontrolieriaus tarnyboje 2017 m. sausio 23 d. gavo pareiškėjo skundą dėl UAB nuotykių parko „Kar kar“ (toliau – ir bendrovė) socialinio tinklalapio Facebook paskyroje „Kar kar nuotykių parkas“ paskelbto darbo skelbimo, kuriuo siūlomas darbas pardavimų vadybininkei.

Lygių galimybių kontrolierė A. Skardžiuvienė, vadovaudamasi Lietuvos Respublikos lygių galimybių įstatymo 30 str.1 d., 2017 m. sausio 26 d. raštu Nr. (17)SN-23)S-73 „Dėl informacijos pateikimo“ kreipėsi į UAB nuotykių parko „Kar kar“, prašydama pateikti paaiškinimą, kokių pagrindu minėtame darbo skelbime numatytas reikalavimas dėl lyties, t.y., kodėl darbas siūlomas būtent moteriškos lyties atstovei.

Lygių galimybių kontrolierė

n u s t a t ė :

1. UAB nuotykių parko „Kar kar“ nepateikė paaiškinimų dėl galimai diskriminuojančio darbo skelbimo.
2. Tarnybos Teisės skyriaus vyr. patarėja R. Vanagėlienė 2017 m. vasario 27 d. susisiekė su bendrovės atstovu telefonu. Bendrovės atstovas paaiškino, kad skelbiant darbo skelbimą padaryta klaida. Pažymėjo, jog skelbimas pakeistas 2017 m. sausio 26 d.
3. Atliekant tyrimą dėl galimai diskriminuojančio darbo skelbimo, 2017 m. vasario 27 d. nustatyta, kad socialinio tinklalapio Facebook paskyroje „Kar kar nuotykių parkas“ darbo skelbimo, kuriuo siūlomas darbas pardavimų vadybininkei, nėra.

Lygių galimybių kontrolierė

k o n s t a t u o j a :

Skundo tyrimo metu buvo vertinama, ar UAB nuotykių parko „Kar kar“ darbo skelbimas, kuriuo siūlomas darbas pardavimų vadybininkei, nėra diskriminacinio pobūdžio bei neprieštarauja Lietuvos Respublikos moterų ir vyrų lygių galimybių įstatymo 16 str. ir Lygių galimybių įstatymo 11 str. išdėstytoms nuostatomis, reglamentuojančioms diskriminuojančius skelbimus.

1. Pažymėtina, jog tiek Europos Sąjungos, tiek nacionaliniuose teisės aktuose diskriminacija pačia bendriausia šio žodžio prasme reiškia teisių sumažinimą arba atėmimą tam tikrai kategorijai asmenų dėl kokių nors požymių. Asmenų lygybės principas iš esmės reiškia diskriminacijos draudimą, o diskriminacija dažniausiai suprantama, kaip žmogaus teisių varžymas ar tam tikrų privilegijų teikimas, atsižvelgiant į lyties, rasės, tautybės, kalbos, kilmės, socialinės padėties, tikėjimo, įsitikinimų ar pažiūrų požymius. Vertinant galimą diskriminaciją būtina nustatyti diskriminacijos pagrindą bei nustatyti ar šiai santykių sričiai yra taikomas Lygių galimybių įstatymas. Nagrinėjamu atveju atliekamas tyrimas dėl galimos diskriminacijos lyties pagrindu, t.y. nustatoma, ar darbo skelbimas, kuriuo siūlomas darbas moteriškos lyties atstovei, neturi požymių, atitinkančių privilegijų, pirmenybės ar pranašumo lyties pagrindu.

2. Moterų ir vyrų lygių galimybių įstatymo 16 str. nurodo, jog skelbimuose priimti į darbą, valstybės tarnybą arba mokytis draudžiama nurodyti reikalavimus, suteikiančius pirmenybę vienai iš lyčių, išskyrus šio įstatymo 10 straipsnio 5 punkte nurodytą atvejį, reikalauti iš darbo ieškančių asmenų informacijos apie jų šeiminių padėčių, amžių (išskyrus šiame įstatyme numatytus atvejus), privatų gyvenimą ar šeimos planus. Nagrinėjamu atveju darbo skelbime buvo nurodyta, jog siūlomas darbas pardavimų vadybininkei, t.y. darbas moteriškos lyties atstovei. Pagal Valstybinės lietuvių kalbos komisijos prie Lietuvos Respublikos Seimo 1999 m. lapkričio 4 d. nutarimą Nr. 5(74) „Dėl pareigų, profesijų, mokslo laipsnių ir panašių pavadinimų“, pareigų, profesijų, teisinio statuso, rangų, titulų, mokslo laipsnių, pedagoginių mokslo vardų, kvalifikacinių laipsnių ir panašūs pavadinimai apibendrintai reiškiami vyriškos giminės daiktavardžiais. Pažymėtina, jog, nurodant pareigų pavadinimą moteriškos giminės daiktavardžiu, akcentuojamas darbas tik moterims, kadangi pagal minėtą nutarimą moterims apibūdinti pagal profesiją, teisinį statusą, rangą, titulą, mokslo laipsnį, pedagoginį mokslo vardą, kvalifikacinį laipsnį ir pan. vartojami moteriškosios giminės daiktavardžiai.

Lygių galimybių įstatymo 11 str. nustato, jog skelbimuose priimti į darbą, valstybės tarnybą arba mokytis draudžiama nurodyti reikalavimus, suteikiančius pirmenybę lyties, rasės, tautybės, kalbos, kilmės, socialinės padėties, tikėjimo, įsitikinimų ar pažiūrų, amžiaus, lytinės orientacijos, negalios, etninės priklausomybės, religijos pagrindu, išskyrus šio įstatymo 2 straipsnio 7 dalies 7 punkte nustatytą atvejį. Lygių galimybių įstatymo 2 str. 1 d. diskriminacija apibrėžiama kaip tiesioginė ir netiesioginė, priekabiavimas, nurodymas diskriminuoti lyties, rasės, tautybės, kalbos, kilmės, socialinės padėties,

tikėjimo, įsitikinimų ar pažiūrų, amžiaus, lytinės orientacijos, negalios, etninės priklausomybės, religijos pagrindų. Minėto straipsnio 7 d. nustatytos išimtys, kurioms esant, elgesys su asmeniu, kai dėl lyties, rasės, tautybės, kalbos, kilmės, socialinės padėties, tikėjimo, įsitikinimų ar pažiūrų, amžiaus, lytinės orientacijos, negalios, etninės priklausomybės, religijos pagrindų, jam taikomos mažiau palankios sąlygos, negu panašiomis aplinkybėmis yra, buvo ar būtų taikomos kitam asmeniui. Viena iš šių išimčių siejama su profesine veikla, kai dėl konkrečių profesinės veiklos rūšių pobūdžio arba dėl jų vykdymo sąlygų tam tikra žmogaus savybė yra esminis ir lemiamas profesinis reikalavimas, o šis tikslas yra teisėtas ir reikalavimas yra proporcingas. Sistemškai aiškinant tiesioginės diskriminacijos išimtys, jas galima būtų taikyti tik tuomet, jei: 1) reikalavimai dėl lyties būtų profesinis reikalavimas, 2) toks tikslas būtų teisėtas, 3) reikalavimai būtų proporcingi. Turi būti aiškiai pagrįsta trijų kriterijų viseto sutaptis.

Atsižvelgiant į tai, kad bendrovė nepateikė jokios informacijos, kurios pagrindu galima būtų padaryti išvadą, jog reikalavimas dėl lyties yra pardavimų vadybininko profesinis reikalavimas, kuris būtų teisėtas ir proporcingas, konstatuotina jog UAB nuotykių parko „Kar kar“ socialinio tinklalapio Facebook paskyroje „Kar kar nuotykių parkas“ paskelbtas darbo skelbimas, kuriuo buvo siūlomas darbas pardavimų vadybininkei, prieštarauja Moterų ir vyrų lygių galimybių įstatymo 16 str. bei Lygių galimybių įstatymo 11 str. išdėstytiems reikalavimams, nustatantiems draudimą skelbimuose priimti į darbą nurodyti reikalavimus, suteikiančius pirmenybę lyties pagrindu, kadangi tokiu skelbimu buvo ribojamos galimybės kitos lyties atstovams užimti siūlomas pareigas.

Atsižvelgdama į tai, kas išdėstyta, bei vadovaudamasi Moterų ir vyrų lygių galimybių įstatymo 19 str. bei Lygių galimybių įstatymo 16 str., 17 str. ir 29 str. 2 d. 6 p.,

Lygių galimybių kontrolierė

n u s p r e n d ž i a:

1. Įspėti UAB nuotykių parko „Kar kar“ vadovą dėl padaryto pažeidimo.
2. Su sprendimu supažindinti pareiškėją ir UAB nuotykių parko „Kar kar“ vadovą.

Sprendimas gali būti skundžiamas Lietuvos Respublikos administracinių bylų teisenos įstatymo nustatyta tvarka.

Lygių galimybių kontrolierė

Agneta Skardžiuvienė